

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«در زمینه مسائل علمی، باید دنبال قله بود»
مقام معظم رهبری

عصر جمعه

۱۴۰۲/۱۲/۰۴

دفترچه شماره ۳ از ۳

آزمون ورودی دوره های دکتری (نیمه متمرکز) - سال ۱۴۰۳

مدرسی معارف اسلامی (کد ۲۱۸۰)

مدت زمان پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	ادبیات عرب - کلام - تفسیر قرآن - فلسفه - اخلاق اسلامی - تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی - انقلاب اسلامی ایران - علوم قرآنی	۸۰	۱	۸۰

این آزمون، نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالها و پایین پاسخنامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

ادبیات عرب - کلام - تفسیر قرآن - فلسفه - اخلاق اسلامی - تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی - انقلاب اسلامی ایران - علوم قرآنی:

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱ - ۱۰)

۱- ﴿أليس الله بكاف عبده﴾. عین الخطأ:

- ۱) ليس: فعل ناقص في التصريف، من الأفعال الناقصة، اسمه «الله» و خبره المفرد «كاف»
- ۲) بكاف: جار و مجرور، متعلقهما محذوف، و شبه الجملة خبر «ليس» و منصوب محلاً
- ۳) الله: لفظ الجلالة و اسم «ليس» و مرفوع، و خبر «ليس» المفرد: «كاف» و منصوب محلاً، و «عبد» مفعول به و منصوب لشبه الفعل «كاف»
- ۴) كاف: مشتق و اسم فاعل، معرب و منقوص؛ مجرور بكسرة مقدرة في اللفظ بحرف الجر الباء الزائدة و منصوب محلاً على أنه خبر مفرد لفعل «ليس»

۲- «يعجبني رجال العلم و لاسيما العامل منهم بعلمه!» عین الخطأ:

- ۱) سي: اسم بمنزلة «مثل» وزناً و معنًى، تنبئته «سيان» التي نستغني بها عن الإضافة و عن تنبئة «سواء»
- ۲) سي: اسم «لا» النافية للجنس و مضاف و معرب و منصوب، و عندئذ «ما» موصول عام و مجرور بالإضافة
- ۳) العامل: مستثنى متصل و مجرور بالإضافة و عندئذ «ما» حرف زائدة؛ أو منصوب على أنه تمييز و عندئذ «ما» حرف زائدة و كافة
- ۴) الواو: حرف اعتراض أو استئناف أو عطف أو حالية، و الجملة بعدها تصبح اعتراضية أو استئنافية أو معطوفة أو حالية

۳- عین الصحيح (الشرط و القسم):

- ۱) إن تفارقتي، و حياتك لتتعرّكنَ موارد عيشي!
- ۲) أخوك و الله إن ينصبّ على العلم يحررُ شهرة بعيدة!
- ۳) إن تُسعفاني في مرضي، و نفسي تلقياً مّتي ما يروقكما!
- ۴) و أبيتك إن قمت بهذه المساعي المحموده، تلهج الألسنة بذكرك!

۴- عین التوکید المعنوي:

- (۱) کُنَّا ذَاهِبِينَ مَعَهُمْ أَنْفُسَهُمْ!
(۲) دَعَا أَنْفُسَهُمْ إِلَى الضِّيَافَةِ!
(۳) کَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلُمُونَ!
(۴) أَعَادُوا الْأَمْرَ إِلَى أَنْفُسِهِمْ!

۵- عین الخطأ (في قواعد النداء):

- (۱) يَا عَلِيَّ الْأُسْتَاذَ؛ أَدْعُ لَنَا فِي دَعَائِكَ!
(۲) يَا مَعْلَمُ مَعْلَمًا؛ هَذِهِ هِيَ نَتِيجَةُ جِهْدِكَ!
(۳) يَا مُحَمَّدُ رَسُولُ السَّلَامِ: لَنْ نَنْسَاكَ أَبَدًا!
(۴) يَا أَيْتَهَا الْمَعْلَمَةَ: طَوْبِي لَكَ!

۶- عین الخطأ (في الترجمة أو التعريب أو المفهوم):

(۱) قال أبوجهل: سَيُعْلَمُ غَدًا مِنَ الْمَقْتُولِ مَنْ إِذَا التَّقِينَا؛ وَ ارْتَحَلْتُ قَرِيشٌ حِينَ أَصْبَحْتُ؛ ابوجهل گفت: فردا که با هم روبرو می‌شویم معلوم خواهد شد چه کسی از ما کشته خواهد شد؛ و قریشیان چون به صبح اندر شدند راهی گشتند؛

(۲) فَلَمَّا رَأَاهُم رَسُولُ اللَّهِ (ص) تَصَوَّبُ مِنَ الْكَثِيبِ، قَالَ: اللَّهُمَّ هَذِهِ قَرِيشٌ قَدْ أَقْبَلَتْ بِخِيَلِهَا وَ فخرها؛ وَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) چون آنها را دید که از تپه شنی سرازیر شده‌اند، گفت: خداوند این قریش است که با تکبر و غرور خود بسوی ما روی آورده‌اند؛

(۳) تُحَادِّثُكَ وَ تَكْذِبُ رَسُولَكَ! اللَّهُمَّ فَانْصِرْكَ الَّذِي وَعَدْتَنِي! اللَّهُمَّ فَأَجْنِمْ الْغَدَاةَ؛ تا با تو ضدیت کنند و رسول تو را تکذیب نمایند! خدایا نصرتی را که به من وعده دادی برسان! بار الها سپیده دم فردا آنها را هلاک کن؛

(۴) وَ رَأَى عَتَبَةَ بْنَ رَبِيعَةَ فِي الْقَوْمِ عَلَى جَمَلٍ أَحْمَرَ، فَقَالَ: إِنْ يَكُنْ عِنْدَ أَحَدٍ مِنَ الْقَوْمِ خَيْرٌ فَعِنْدَ صَاحِبِ الْجَمَلِ الْأَحْمَرِ، إِنْ يُطِيعُوهُ يَرْشُدُوا!! وَ عَتَبَةُ بْنُ رَبِيعَةَ قَوْمِي رَأَى دِيدَ كَبْشَرٍ قَرْمَزٍ رَنُوكَ سَوَارِ هَسْتَنْدِ وَ گفت: اگر فردی از این قوم را خیری در بر باشد نزد صاحب این شتر قرمز رنگ است که اگر اطاعت او را کنند به صراط مستقیم هدایت خواهند شد!

۷- « أَعْوَامٌ وَصِلَ، كَانَ يُنْسِي طَوْلَهَا ذَكَرَ النَّوَى، فَكَأَنَّهَا أَيَّامٌ! »:

- (۱) أَذْكَرَ أَيَّامَ الْوَصْلِ وَ سَنَوَاتِهِ الطَّوِيلَةَ وَ أَظَنَّ أَنَّهَا قَدْ انْقَضَتْ بِسُرْعَةٍ وَ كَأَنَّهَا أَيَّامٌ قَلِيلَةٌ!
(۲) مَا أَطْيَبَ أَيَّامَ وَصْلِنَا لَوْ لَمْ يَكُنِ الْفِرَاقُ بَعْدَهَا، لِأَنَّ ذَكَرَ الْفِرَاقِ أَيْضًا يَمْحُو أَيَّامَ الْوَصْلِ الْخُلُوةَ!
(۳) إِنَّ سَنَوَاتَ الْوَصْلِ طَوِيلَةٌ وَ لَكِنْ ذَكَرَ الْفِرَاقِ يَمْحُو مِنْ ذَاكِرَتِي مَدَّتَهَا، فَكَأَنَّ هَذِهِ السَّنَوَاتَ انْقَضَتْ فِي أَيَّامٍ!
(۴) لَقَدْ نَسِيتَ الْفِرَاقَ وَ ذَكَرَهُ، لِأَنِّي أَتَذَكَّرُ دَائِمًا أَيَّامَ الْوَصْلِ، فَالْوَصْلُ يُنْسِي فِي خَاطِرِي ذِكْرِيَاتِ الْفِرَاقِ الْمَرَّةَ، كَأَنَّهَا أَيَّامٌ قَلِيلَةٌ أَمَامَ ذِكْرِيَاتِي الْجَمِيلَةِ!

۸- عین البيت الذي يشير إلى سنن تناول الطعام:

- (۱) وَ لَوْلَا اجْتِنَابُ الدَّأَمِ، لَمْ يُلَفْ مَشْرَبٌ
(۲) وَ إِنَّ مُدَّتَ الْأَيْدِي إِلَى الزَّادِ، لَمْ أَكُنْ
(۳) وَ لَسْتُ بِمِهْيَافٍ، يُعَشِّي سَوَامَهُ
(۴) وَ أَغْدُو عَلَى الْقَوْتِ الزَّهِيدِ، كَمَا غَدَا
يُعَاشُ بِهِ، إِلَّا لَدِيٍّ، وَ مَأْكُلُ!
بِأَعْجَلِهِمْ، إِذْ أَحْشَعُ الْقَوْمَ أَعْجَلُ!
مُجَدَّعَةً سُقْبَانُهَا، وَ هِيَ بُهْلُ!
أَزَلُّ تَهَادَاهِ التَّنَائِفُ، أَطْحَلُ!

۹- عین ما يدل على فوات التلافي:

- (۱) نام عصام ساعة الرحيل!
(۲) كن عصامياً لا عظامياً!
(۳) اختلط الحابل بالنابل!
(۴) اتسع الخرق على الراقق!

۱۰- « هدایت شدن از تاریکی بسمت روشنائی گوشی شنوا می خواهد که بانگ حق را بشنود و غوغای ضلالت آن را کر نکرده باشد! ». عین الصحيح:

- (۱) الاحتراز من الظلمة و الوصول إلى الرشيد يريد سمعاً واعياً يفهم نبأ الحقيقة و لا يصمّ باستماع صيحة الضلالة!
(۲) البعد من الظلام إلى الفجر يحتاج إلى أذن و قراء تفقه صوت الحقّ و لم تصب بالصمم بغوغاء الضلالة!
(۳) الهداية من الظلام إلى الرشاد بحاجة إلى سمع واعٍ يستمع إلى صياح الحقيقة و لا يصمّه ضجيج الضلالة!
(۴) الاهتداء من الظلمة إلى النور يطلب أذناً صاغية تسمع نداء الحقّ و لم تصممها ضوضاء الضلالة!

۱۱- کدام مورد در خصوص قضا و قدر علمی خداوند، درست است؟

- (۱) متأخر از وجود اشیاء است.
(۲) مقدم بر وجود اشیاء است.
(۳) همزمان با وجود اشیاء است.
(۴) همان قضا و قدر عینی خداوند است.

۱۲- دلیل اینکه افعال خداوند مغلل به غرض است، کدام است؟

- (۱) جوادیت خداوند
(۲) فوق کمال بودن خداوند
(۳) عقل مطلق بودن خداوند
(۴) نفی استلزام عبث

۱۳- نسبت میان عدالت خداوند و حسن و قبح ذاتی در عدلیه چیست؟

- (۱) حسن و قبح ذاتی، مبنای عدالت خداوند است.
(۲) عدالت خداوند، مبنای حسن و قبح ذاتی است.
(۳) حسن و قبح ذاتی، از لوازم بین عدالت خداوند است.
(۴) عدالت خداوند، مستلزم حسن و قبح ذاتی است.

۱۴- عینیت ذات و صفات خداوند، به کدام معناست؟

- (۱) مفهوم و مصداق ذات و صفات خداوند، یکی است.
(۲) مصداق ذات و صفات متفاوت، و آثار آنها یکی است.
(۳) مفهوم ذات و صفات متفاوت، ولی مصداق آنها یکی است.
(۴) مفهوم و مصداق ذات و صفات متفاوت، ولی آثار آنها یکی است.

۱۵- عبارت «لاستخلافه على المدينة فيعمّ للاجماع» دلالت بر کدام بحث دارد؟

- (۱) عصمت امام
(۲) وجوب امام
(۳) وجوب نص بر امام
(۴) امامت بلافصل امام علی (ع)

۱۶- خواجه نصیرالدین طوسی، از چه طریق بر صفت «وحدانیت خدا» (توحید) استدلال نموده است؟

- (۱) ابدیت
(۲) ازلیت
(۳) وجوب وجود
(۴) قدم ذاتی

۱۷- طبق استدلال خواجه نصیرالدین طوسی، «لإحكام والتجرد و استناد كل شيء إليه»، دلایل اثبات کدام صفت خداوند هستند؟

- (۱) علم
(۲) اراده
(۳) قدرت
(۴) حیات

۱۸- طبق نظر خواجه نصیرالدین طوسی، آیه شریفه ﴿من يعمل مثقال ذرة خيراً يره﴾ بر چه امری دلالت دارد؟

- (۱) تکفیر
(۲) حبط
(۳) بطلان قول حبط
(۴) بطلان قول تکفیر

۱۹- عبارت زیر، دال بر کدام مطلب است؟

«لو وجبا عقلاً لزم احد الأمرين و هو إمّا خلاف الواقع أو اخلال بحكمة الله»

- (۱) وجوب عقلی اسقاط عقاب با توبه
(۲) وجوب سمعی امر به معروف و نهی از منکر
(۳) وجوب سمعی اسقاط عقاب با توبه
(۴) وجوب عقلی امر به معروف و نهی از منکر

- ۲۰- آیه شریفه ﴿و جحدوا بها واستيقنتها انفسهم﴾ دال بر چه مطلبی است؟
 (۱) ایمان فقط تصدیق قلبی نیست.
 (۲) ایمان تصدیق لسانی است.
 (۳) ایمان فقط تصدیق قلبی است.
 (۴) ایمان معرفت است.
- ۲۱- در آیه شریفه ﴿انّ اول بيت وضع للناس﴾ (آل عمران - ۹۶)، چه اولیتی مدنظر است؟
 (۱) اولیت نسبی
 (۲) اولیت نفسی
 (۳) اولین معبد به طور مطلق
 (۴) اولین معبد در شبه جزیره
- ۲۲- کدام مورد در قرآن کریم، درباره حضرت عیسی (ع) نیست؟
 (۱) ﴿انّی اصطفتیک علی الناس برسالاتی و بکلامی﴾ (الاعراف/ ۱۴۴)
 (۲) ﴿کان وجیهاً فی الدنیا و الآخرة و من المقربین﴾ (آل عمران/ ۴۵)
 (۳) ﴿کان سمّاه الله بالمسیح عیسی﴾ (آل عمران/ ۴۵)
 (۴) ﴿کان رسولاً الی بنی اسرائیل﴾ (آل عمران/ ۴۹)
- ۲۳- از نظر علامه طباطبائی (ره)، منظور از ﴿أرضاً لم تطوها﴾ در آیه شریفه ﴿و أورثکم أرضهم و دیارهم و اموالهم و أرضاً لم تطوها﴾ (الأحزاب/ ۲۷) چیست؟
 (۱) سرزمین خیبر
 (۲) سرزمین مکه
 (۳) سرزمین های روم و فارس
 (۴) سرزمین های فتح شده به دست مسلمانان تا روز قیامت
- ۲۴- از نظر علامه طباطبائی (ره)، تعبیر ﴿فلا جناح علیه أن يطوف بهما﴾ در آیه شریفه ﴿انّ الصفا و المروة من شعائر الله فمن حجّ البیت أو اعتمر فلا جناح علیه أن يطوف بهما﴾ (البقرة - ۱۵۸)، افاده کننده کدام مفهوم است؟
 (۱) جواز سعی صفا و مروه به گونه تخییری
 (۲) بیان جواز سعی صفا و مروه در حجّ جاهلی
 (۳) نفی وجوب سعی صفا و مروه در حجّ اسلامی
 (۴) انکار مذمت سعی صفا و مروه و تشریع آن به مثابه امری واجب
- ۲۵- از نظر شیخ طبرسی (ره)، علت مفرد آمدن «نعمت» در آیه شریفه ﴿و اذکروا نعمة الله علیکم﴾ (المائدة - ۷) چیست؟
 (۱) اشاره به عظمت نعمت اعطایی خداوند
 (۲) دلالت بر اعطای نعمت به هریک از افراد بنی اسرائیل
 (۳) اشاره به کوچکی همه نعمت ها در برابر عظمت خداوند
 (۴) دلالت بر نعمت خاصی که به حضرت موسی (ع) ارزانی شده بود.
- ۲۶- ضمیر «هو» در آیه شریفه ﴿و هو محرّم علیکم اخراجهم﴾ (البقرة - ۸۵)، چه نوع ضمیری است؟
 (۱) فصل
 (۲) عائذ صله
 (۳) شأن
 (۴) عائذ بر مرجع متقدّم
- ۲۷- آیه شریفه ﴿قل للمؤمنات یغضضن من أبصارهنّ و یحفظن فروجهنّ و لا یدین زینتهنّ الا ما ظهر منها و لیضربن بخمرهنّ علی جیوبهنّ و لا یدین زینتهنّ الا ل...﴾ (النور - ۳۱)، به چه آیه ای معروف شده است؟
 (۱) مُلک
 (۲) دین
 (۳) نور
 (۴) حجاب
- ۲۸- موضوع مورد مذمت در آیه شریفه ﴿کانوا لا یتناهون عن منکر فعلوه لبئس ما کانوا یفعلون﴾ (المائدة - ۷۹)، با کدام مورد مطابقت دارد؟
 (۱) حرمت شکایت بردن به نزد طاغوت
 (۲) ماهی گرفتن بنی اسرائیل در روز شنبه
 (۳) رباخواری بنی اسرائیل
 (۴) وجوب نهی از منکر

- ۲۹- تعبیر ﴿اولی الایدی﴾ در آیه شریفه ﴿واذکر عبادنا ابراهیم و اسحاق و یعقوب اولی الایدی و الأبصار﴾ (ص - ۴۵)، به چه معنا است؟
- (۱) تندرست و برخوردار از اعضای طبیعی بدن
(۲) بخشنده و بخشایشگر
(۳) بینا و عاری از نابینایی
(۴) توانمند و صاحب قوت
- ۳۰- مراد از ﴿الملة الآخرة﴾ در آیه شریفه ﴿ما سمعنا بهذا فی الملة الآخرة ان هذا الا اختلاق﴾ (ص - ۷)، کدام است؟
- (۱) آیین نصرانیت (۲) آیین ابراهیم (۳) آیین یهود (۴) آیین نوح
- ۳۱- ملاصدرا از آیه شریفه ﴿نار الله الموقدة التي تطلع على الأفئدة﴾، چه تأویلی ارائه نموده است؟
- (۱) نفس بعد از استکمال، نار معنوی است.
(۲) نفس بعد از استکمال، نور معنوی است.
(۳) نفس از حیث نفس بودن، نار معنوی است.
(۴) نفس از حیث نفس بودن، نور معنوی است.
- ۳۲- ترکیب میان ماده و صورت، چه نوع ترکیبی است؟
- (۱) اتحادی (۲) انضمامی (۳) انفرادی (۴) انتزاعی
- ۳۳- کدام مورد در خصوص موضوع و مسائل «علم حکمت» طبق نظر ملاصدرا به ترتیب درست است؟
- (۱) وجود به نحو عام - اثبات جمیع حقایق وجودیه
(۲) وجود خاص (واجب الوجود) - اثبات مبادی قصوی
(۳) فرد خاص از وجود (وجود الهی) - اثبات وجود خدا و اسماء و صفات او
(۴) وجود مطلق (موجود بما هو موجود) - اثبات امور عامه و مبادی قصوی
- ۳۴- کدام معنا از تناسخ طبق نظر ملاصدرا، باطل است؟
- (۱) مسخ صورة الباطن دون الظاهر.
(۲) انتقال النفس من بدن الی بدن مباین له منفصل عنه فی هذه النشأة.
(۳) ینسخ الباطن و ینقلب الظاهر من صورته التي كانت الی صورة ما ینقلب الیه الباطن.
(۴) انتقال النفس من هذا البدن الی بدن اخروی مناسب لصفاتھا و اخلاقھا المكتسبة فی الدنیا.
- ۳۵- کثرت از دیدگاه علامه طباطبائی، چه نسبتی با ماهیت نوعی کثیرالافراد دارد؟
- (۱) عرض لازم (۲) جزء ذات (۳) تمام ذات (۴) عرض مفارق
- ۳۶- نظر ابن سینا در «ابداع، احداث و تکوین»، کدام است؟
- (۱) تکوین، ابداع و احداث، هم مرتبه هستند.
(۲) مرتبه ابداع، از تکوین و احداث برتر است.
(۳) مرتبه تکوین از ابداع و احداث برتر است.
(۴) مرتبه احداث، از ابداع و تکوین برتر است.
- ۳۷- از دیدگاه ابن سینا در کتاب اشارات، مناط نیاز به علت، کدام است؟
- (۱) امکان ذاتی (۲) وجوب غیری (۳) حدوث (۴) وجود
- ۳۸- حکمای اشراقی، صدور کثرات را چگونه و بر چه اساسی تبیین می نمایند؟
- (۱) قاعده تضایف انوار (۲) قاعده امکان اشرف (۳) قاعده امکان اخس (۴) نظریه فیض
- ۳۹- حکمای اشراقی، تنوع آثار موجودات عنصری را به چه امری منتسب می نمایند؟
- (۱) رب النوعها (۲) انوار قاهر مترتبه (۳) فصول نوعیه (۴) نفوس فلکی
- ۴۰- ابن سینا معنای مشترک میان «مفعول، مصنوع و موجد» را چه چیزی فرض می کند؟
- (۱) موجود بعد از حدوث به سبب یک شیء
(۲) موجود بعد از عدم به سبب یک شیء
(۳) موجودی که نیازمند به ماده، مدت و فاعل نیست.
(۴) موجودی که نیازمند به ماده، مدت و فاعل است.

۴۱- عبارت زیر، به کدام نوع زهد اشاره دارد؟

«زهد آن است که ترک کند جمیع ما سوی الله را و قطع علاقه از آن نماید، حتی از جان و بدن خود و مصاحبت با بدن هم از راه الجاء و اکراه بوده باشد.»

(۱) فرض (۲) فضل (۳) سلامت (۴) معرفت

۴۲- کدام آیه شریفه، به موضوع مراقبه که از مهم ترین شرایط و لوازم سیر انسان به سوی قرب خداوند است، اشاره و تأکید می کند؟

(۱) ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَأَظْهَرُوا فَاذَاهُمْ مُبْصِرُونَ﴾

(۲) ﴿وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ﴾

(۳) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ﴾

(۴) ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ﴾

۴۳- کدام مورد، به عزم در اخلاق اشاره دارد؟

(۱) جزم قوی بر خیر (۲) هم مستحکم بر اعتدال قوا

(۳) تمکن نفس هنگام هیجان غضب (۴) تمکن نفس هنگام هیجان شهوت

۴۴- تربیت به چه معناست و آیه شریفه ﴿قَالَ الْمَرْبُكُ فِينَا وَلِيدًا وَ لَبِثْتُ فِينَا مِنْ عَمْرٍكَ سَنِينَ﴾، ناظر بر کدام نوع تربیت است؟

(۱) فراهم کردن زمینه رشد و شکوفایی استعدادها و به فعلیت رساندن قوای نهفته یک موجود - معنوی

(۲) فراهم کردن زمینه رشد و شکوفایی استعدادها و به فعلیت رساندن قوای نهفته یک موجود - مادی

(۳) پرورش نیروی فکری و بُعد عقلانی انسان و فراهم کردن زمینه برای رشد و شکوفایی استعدادهای انسان - مادی

(۴) پرورش نیروی فکری و بُعد عقلانی انسان و فراهم کردن زمینه برای رشد و شکوفایی استعدادهای انسان - معنوی

۴۵- این سخن امانوئل کانت که می گوید: «تنها بر پایه آن آیینی رفتار کن که در عین حال بخواهی که قانونی عام باشد»، یادآور کدام مورد در جهت ارائه معیار کلی برای اخلاق اجتماعی و نحوه معاشرت با دیگران است؟

(۱) عامل تباهی و انحطاط اقوام گذشته، همین بود که احکام و قوانین الهی را فقط در حق ضعیفان اجرا می کردند.

(۲) حق را از اهل باطل بگیری، اما باطل را از اهل حق نگیری؛ ناقدان سخن باشید.

(۳) چیزی را که دوست داری از ناحیه مردم به تو برسد، به آنان برسان.

(۴) آنچه پدران خود را بر آن یافته ایم، ما را بس است.

۴۶- از آیه شریفه ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ أَنَّمَا تُوَفُّونَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾، کدام پیام دریافت می شود؟

(۱) اگر انسان در دنیا از نعمت های الهی بهره مند شد، در آخرت نصیبی نخواهد داشت.

(۲) زندگی آخرت انسان، به وسیله اعمال و رفتار اختیاری او در دنیا ساخته می شود.

(۳) دنیا در اصل، از دنائت گرفته شده و کاربرد آن، در نقطه مقابل آخرت است.

(۴) بین نعمت های دنیوی با نعمت های اخروی، هیچ تلازمی وجود ندارد.

۴۷- راه برون رفت از بحران اخلاقی انسان مدرن چیست؟

(۱) زندگی را منحصر به این دنیا نداند و براساس آموزه های دینی، از همه راه های شناخت برای رسیدن به کمال بهره بجوید.

(۲) زندگی را منحصر به این دنیا نداند و رشد و تکامل اخلاقی و معنوی خود را در عمل به تعالیم پیامبران الهی بداند.

(۳) گرایش به خوبی ها را در خود زنده کند و رشد و تکامل اخلاقی و معنوی خود را در محبت به پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) بداند.

(۴) گرایش به خوبی ها را در خود زنده کند و براساس آموزه های دینی از همه راه های شناخت برای رسیدن به کمال بهره بجوید.

- ۴۸- از حدیث شریف «من عشق شیئاً اعشى بصره و امراض قلبه ...»، کدام پیام دریافت می شود؟
- (۱) دیدگان اندیشه، زمانی می تواند به جمال حقیقت روشن شود که غبار تقلید کورکورانه بر چهره آن ننشسته باشد.
  - (۲) گذراندن عمر در کارهای مباح و پرداختن به امور غیرضروری، هرچند به میزان اندک، حاصلی جز زیان ندارد.
  - (۳) چیزی که بدان علم نداری، دنبال مکن؛ زیرا گوش و چشم و قلب، همه مورد پرسش واقع خواهد شد.
  - (۴) جهت گیری های تعصب آمیز، مسیر تعلیم و تفکر را منحرف کرده و انسان را از کشف حقیقت باز می دارد.
- ۴۹- قرآن کریم برای مقابله با بحران روانی انسان ها، چه توصیه ای می کند؟
- (۱) ﴿یا ایها الذین آمنوا اذکروا الله ذکراً کثیراً﴾
  - (۲) ﴿و جحدوا بها و استیقنتها انفسهم ظلماً و علوا﴾
  - (۳) ﴿و من اعرض عن ذکرى فان له معیشة ضنکاً﴾
  - (۴) ﴿لکیلا تاسوا علی ما فاتکم و لاتفرحوا بما آتاکم﴾
- ۵۰- کدام عبارت، بیانگر نخستین میدان واقعی برای تجربه دیگر دوستی است؟
- (۱) من زوج عزبا کان ممن ینظر الله عزوجل الیه يوم القيامة
  - (۲) ما بنی فی الاسلام بناء احب الی الله عزوجل من التزویج
  - (۳) اذا تزوج الرجل المرأة لجمالها او مالها وکل الی ذلک
  - (۴) من ترک التزویج مخافة العیلة فقد اساء بالله ظن
- ۵۱- کدام گروه یا جریان، در تقابل جدی، پایدار و سرنوشت ساز با دو میراث رسول خدا (ص) یعنی قرآن و عترت قرار گرفت؟
- (۱) ارتداد قبایل
  - (۲) اشرافیت قبیله ای
  - (۳) پیامبران دروغین
  - (۴) نفاق
- ۵۲- به کدام دلیل اصلی، دعوت اسلام در مکه پس از سیزده سال با مخالفت و ستیز روبه رو شد، اما در میان مردم یترب، به سرعت و طی سه سال گسترش یافت؟
- (۱) ساکنان یترب برخلاف ساکنان مکه، از قبل با آیین حنیف ابراهیمی آشنا بودند.
  - (۲) ساکنان یترب برای غلبه بر اختلافات داخلی، اسلام را پذیرفتند.
  - (۳) بیشتر ساکنان یترب برخلاف ساکنان مکه، از استقلال مالی و رفاه نسبی برخوردار بودند.
  - (۴) بیشتر ساکنان یترب، در یک طبقه اجتماعی و آزاد بودند و مانند ساکنان مکه برده اقلیت اشراف و شیوخ نبودند.
- ۵۳- سوره فتح، ناظر به کدام وقایع است؟
- (۱) فتح مکه - غزوه خیبر
  - (۲) غزوه خیبر - غزوه خندق
  - (۳) غزوه خندق - صلح حدیبیه
  - (۴) صلح حدیبیه - فتح مکه
- ۵۴- اصلی ترین مانع سیاسی در برابر خلافت امام علی (ع) و امام حسن (ع)، چه بود؟
- (۱) قبیله گرایی سیاسی
  - (۲) ظاهرینی و دنیا طلبی مردم
  - (۳) غلبه نفاق سیاسی بر کارگزاران
  - (۴) روحیه منفعت طلبی شیوخ قبایل
- ۵۵- کدام یک از روش های تدریس در نظام آموزشی مسلمانان را می توان از روش های پیشرفته برشمرد؟
- (۱) مذاکره
  - (۲) مناظره
  - (۳) درایت
  - (۴) قرائت
- ۵۶- تأثیر عوامل جغرافیایی و اقلیمی بر تعلیم و تربیت، در آثار کدام اندیشمند برجسته است؟
- (۱) ابوعلی مسکویه
  - (۲) ابن خلدون
  - (۳) عامری
  - (۴) فارابی
- ۵۷- موقعیت افریقیه در جغرافیای تاریخی اسلام، کدام مناطق را شامل می شود؟
- (۱) ارض السودان یا بلاد نوبه و بجا
  - (۲) سرتاسر شمال آفریقا از مصر تا مراکش
  - (۳) مناطق بربرنشین مغرب وسطی و مغرب اقصی
  - (۴) سرزمین لوبیه مشتمل بر دو ناحیه برقه و طرابلس غرب و سرزمین تونس

- ۵۸- ذیل عنوان «فن سماع طبیعی»، چه مباحثی مطرح می شود؟
 (۱) کلامی و الهیاتی
 (۲) علم الحیل یا مکانیک
 (۳) مابعدالطبیعه یا متافیزیک
 (۴) اصول فلسفه طبیعی یا فیزیک
- ۵۹- کدام مورخ مسلمان، در مقدمه کتاب خود، بر تکرار امور تاریخی تصریح و بر عبرت آموزی از آنها توجه کرده است؟
 (۱) ابوالفضل بیهقی
 (۲) ابوالحسن مسعودی
 (۳) ابوعلی مسکویه
 (۴) خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی
- ۶۰- مهم ترین زمینه و عامل حفظ زبان فارسی پس از ورود اسلام و اعراب مسلمان به ایران و تبدیل آن به زبان دوم علمی جهان اسلام، خاصه تاریخ نگاری، کدام است؟
 (۱) غلبه نخبگان ایرانی بر نهاد خلافت و دولت در دوره اسلامی
 (۲) انتقال موارث و مکتوبات پهلوی دوره ساسانی به دوره اسلامی
 (۳) حفظ بافت جمعیتی و موارث فرهنگی - زبانی ایران پیش از اسلام
 (۴) جذب مورخان و دانشمندان ایرانی تبار در مراکز علمی دوره اسلامی
- ۶۱- بعد از برگزینی از هاری، به منظور اجرای سیاست عقب نشینی در برابر انقلاب اسلامی کدام دولت بر سر کار آمد؟
 (۱) کابینه منوچهر آموزگار
 (۲) شورای سلطنت
 (۳) آشتی ملی شریف امینی
 (۴) سوسیال دموکرات بختیار
- ۶۲- کدام مورد، نقشی اساسی در ثبات سیاسی پس از پیروزی انقلاب اسلامی داشت؟
 (۱) استقلال از سلطه جویان خارجی
 (۲) غلبه بر عقب ماندگی علمی - فناوری
 (۳) برگزاری انتخابات و حضور مردم در صحنه های مختلف
 (۴) هویت ذهنی منسجم نیروی اجتماعی در انقلاب اسلامی ایران
- ۶۳- پیش از وقوع انقلاب اسلامی، دیدگاه علمی غالب در زمینه انقلاب، دستیابی به توسعه بود. این هدف، با کدام مفهوم همراه بود؟
 (۱) تغییر در هندسه قدرت و تمایز ساختاری
 (۲) سکولاریزه شدن فرهنگی و تمایز ساختاری
 (۳) سیاست دین زدایی و نگاه راهبردی دائمی
 (۴) کنترل بازار جهانی نفت و تغییر هندسه قدرت
- ۶۴- چه کسی، لقب «جیمی کراسی» را برای سیاست «حقوق بشر» کارتر به کار برد؟
 (۱) ابراهیم یزدی
 (۲) ابوالحسن بنی صدر
 (۳) کریم سنجابی
 (۴) مهدی بازرگان
- ۶۵- کدام جریان، با حمله به موازین اسلامی (لایحه قصاص)، اعلام برگزاری تظاهرات و میتینگ در میدان فردوسی کرد و با موضع گیری فوری رهبر انقلاب و اعلام ارتداد جریان مزبور، رهبران آن مجبور به فرار شدند؟
 (۱) جبهه ملی
 (۲) حزب توده
 (۳) سازمان مجاهدین
 (۴) نهضت آزادی
- ۶۶- در تحلیل و تبیین نقطه شروع انقلاب اسلامی، کدام مورد به عنوان «نقطه عطف» بیان شده که درباره آن، اتفاق نظر وجود دارد؟
 (۱) تغییرات روی داده در سال ۱۳۵۶ پیرامون وضعیت و شرایط سیاسی ایران
 (۲) ظاهر شدن آثار و نتایج شکست های اقتصادی رژیم شاه در سال ۱۳۵۶
 (۳) اعتصاب زندانیان سیاسی و اساتید دانشگاه و مجالس ختم و یادبود مصطفی خمینی
 (۴) فوت ناگهانی مصطفی خمینی و مقاله توهین آمیز روزنامه اطلاعات با امضای مستعار احمد رشیدی مطلق

- ۶۷- کدام مورد، بیانگر دیدگاه آیت الله مطهری درباره عوامل تحقق و وقوع انقلاب است؟
- (۱) نارضایتی و خشم از وضع موجود و آرمان خواهی عموم مردم
  - (۲) دوقطبی شدن جامعه از نظر اقتصادی و حس پرخاشگری و روحیه طرد ظلم
  - (۳) نارضایتی و خشم از وضع موجود، آرمان یک وضع مطلوب و حس پرخاشگری و روحیه طرد ظلم
  - (۴) آسیب دیدن اعتقادات و باور عمومی، دوقطبی شدن جامعه از نظر اقتصادی و آرمان یک وضع مطلوب
- ۶۸- کدام مورد را می توان به عنوان زنگ خطری جدی برای قدرت های سلطه گر بعد از بیداری اسلامی ناشی از انقلاب اسلامی ایران به حساب آورد؟
- (۱) رقابت بین دولت های وابسته به غرب و ایجاد یک واگرایی در جهان اسلام - فعال شدن اندیشه های ملی گرایی در کشورهای اسلامی
  - (۲) شکل گیری اتحادیه دولت های وابسته به غرب در جهان اسلام - فعال شدن اندیشه های ملی گرایی در کشورهای اسلامی
  - (۳) قرار گرفتن غرب به خصوص آمریکا به عنوان نماد کفر جهانی - کساد شدن بازار اندیشه های سکولاریسم و لیبرالیسم
  - (۴) شکل گیری اتحادیه دولت های وابسته به غرب در جهان اسلام - کساد شدن بازار اندیشه های سکولاریسم و لیبرالیسم
- ۶۹- تصمیم گیرندگان سیاست خارجی آمریکا از مبارزه با تروریسم و بنیادگرایی، کدام اصل را دنبال می کنند و اقدامات آنان شامل کدام حوزه جغرافیایی است؟
- (۱) مقابله با بیداری و احیاءگری اسلامی - قلمرو خلیج فارس
  - (۲) مقابله با بیداری و احیاءگری اسلامی - قلمرو جهان اسلام
  - (۳) حضور گسترده نظامی در منطقه خاورمیانه و محدود کردن استقلال کشورهای اسلامی - قلمرو جهان اسلام
  - (۴) حضور گسترده نظامی در منطقه خاورمیانه و محدود کردن استقلال کشورهای اسلامی - قلمرو خلیج فارس
- ۷۰- انقلاب سفید در جهت هماهنگی با برنامه های آمریکا، در زمان کدام رئیس جمهور آمریکا انجام شد و دو حزب سیاسی رقیب که توسط اقبال، نخست وزیر وقت و علم، وزیر دربار تشکیل شد، به ترتیب، چه نام داشتند؟
- (۱) کندی - ملیون و مردم
  - (۲) کندی - رستاخیز و ایران نوین
  - (۳) نیکسون - رستاخیز و ایران نوین
  - (۴) نیکسون - ملیون و مردم
- ۷۱- در کدام آیه شریفه، «ایجاز تقدیر» به کار رفته است؟
- (۱) ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾
  - (۲) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾
  - (۳) ﴿إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ ... وَآتُونِي مَسْلَمِينَ﴾
  - (۴) ﴿فَمِنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْهَىٰ فُلَهُ مَا سَلَفٌ﴾
- ۷۲- معنای امر در آیه شریفه ﴿قُلْ تَمَتَّعُوا بِكُفْرِكُمْ﴾ چیست؟
- (۱) ارشاد
  - (۲) امتنان
  - (۳) انذار
  - (۴) تهدید
- ۷۳- در آیه شریفه ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ﴾، کدام قسم منطوق مشاهده می شود؟
- (۱) تأویل
  - (۲) ظاهر
  - (۳) مشترک
  - (۴) نص
- ۷۴- کدام مورد، درباره لفظ «رسولاً»، در آیه شریفه زیر درست است؟
- ﴿قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ﴾
- (۱) بدل از «ذکرأ»
  - (۲) مفعول به برای فعل مقدّر
  - (۳) عطف بیان برای «ذکرأ»
  - (۴) مفعول به دوم برای فعل «انزل»
- ۷۵- به عقیده صاحب کتاب البیان، مقصود از تأویل و تنزیل در حدیث زیر چیست؟
- «أَتَىٰ بِالْكِتَابِ كَمَلًا مُشْتَمَلًا عَلَى التَّأْوِيلِ وَالتَّنْزِيلِ»
- (۱) التأویل ما کان خفياً و التّنزیل کل ما نزل
  - (۲) التأویل عاقبة الامر و التّنزیل القرآن
  - (۳) التأویل ما یعرفه الراسخون فی العلم و التّنزیل القرآن
  - (۴) التأویل ما یرجع الیه الکلام و التّنزیل کلّ ما نزل

۷۶- کدام مورد درباره معنی برهان «صرفه»، نادرست است؟

- (۱) انّ بعض الناس تصدّوا لمعارضة القرآن و لم یصرفهم الله تعالی
- (۲) ان الناس قادرون علی أن یأتوا بمثل القرآن و لكن الله صرفهم
- (۳) لو كان اعجاز القرآن بالصرفة لوجد فی كلام العرب السابقین مثله
- (۴) ان الله قادر علی ان یقدر بشراً علی أن یتّی بمثل القرآن و لكنه تعالی صرف هذه القدرة من البشر

۷۷- در کدام مورد، لفظ «لیل» به معنای «مدة مغیب الشمس» نیست؟

- (۱) قال آیتک الّا تکلم الناس ثلاث لیل سوياً
- (۲) یتلون آیات الله آناء اللیل و هم یسجدون
- (۳) سبع لیل و ثمانية ايام حسوماً
- (۴) و اللیل اذا یغشی

۷۸- مشهورترین اقوال در تعریف آیات مکی کدام است؟

- (۱) أن المکی ما نزل بمکة
- (۲) أن المکی ما نزل قبل الهجرة
- (۳) أن المکی ما نزل بمکة و ضواحيها
- (۴) أن المکی ما وقع خطاباً لأهل مکة

۷۹- امام ابوالحسن (ع) در حدیث مشابیهت معجزه انبیا با علوم و فنون زمانه، چه ویژگی‌هایی برای قرآن کریم ذکر فرموده است؟

- (۱) بلاغت و خطبه و شعر
- (۲) خطبه و موعظه و حکمت
- (۳) فصاحت و بلاغت و حکمت
- (۴) فصاحت و بلاغت و شعر

۸۰- ابن جزری کدام مورد را از ضوابط قرائت معتبر بر نمی‌شمرد؟

- (۱) متواتر بودن قرائت
- (۲) صحت اسناد قراآت به قراء
- (۳) موافقت با قواعد و دستور زبان عربی
- (۴) هماهنگی و موافقت با رسم الخط مصاحف عثمانی

www.Sanjesh3.com